MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝZVA

3 minuty denně

21 ranních úkolů pro rodiče a děti

Každé ráno jeden úkol.
Každý den bezpečnější cesta do školky.

Milí rodiče,

vítejte v novém školním roce. Září je ideální čas připomenout si společně pravidla bezpečného pohybu v silničním provozu.

Připravili jsme si pro Vás zářijovou dopravní výzvu. Každé ráno na Vás čeká nový ranní úkol. Stačí si vyhradit 1–3 minuty, povídat si, hledat, počítat, kreslit nebo přemýšlet.

Věříme, že společně dokážeme udělat ze září nejen bezpečnější měsíc pro děti na cestě do školky, ale také hezčí ranní chvilku pro celé rodiny.

Co Vás během září čeká?

- 🚶 Chodci a přechody
- 🚲 Kola, koloběžky a přilby
- 🚦 Dopravní značky
- 🚗 Bezpečné cestování autem
- 🚒 Záchranáři
- 📞 Tísňová čísla
- 🚌 Cestování MHD
- 👀 Pozornost v dopravě
- ❤️ A mnoho dalších zábavných úkolů

Přejeme vám bezpečné září plné společných zážitků!
Tým silniční bezpečnosti

TÝM SILNIČNÍ BEZPEČNOSTI

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

Liberecký kraj

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

1

Poznáš všechny dopravní prostředky?

Na obrázcích jsou dopravní prostředky. Pojmenuj je a urči, které jezdí po silnici, které po kolejích, létají nebo plují.

Věděli jste, že zákon o provozu na pozemních komunikacích (č. 361/2000 Sb.) se za posledních 26 let změnil více než **60×**? To znamená průměrně více než dvakrát ročně. Pravidla, která jste se učili v autoškole, dnes možná neplatí úplně stejně. Vyplatí se čas od času zkontrolovat, co je nového.

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

2

Víš, kdo může na chodník?

Vyber na obrázku ty, kteří jsou chodci a mohou se tak pohybovat bezpečně po chodníku. Nápovědou je, že cyklisté na chodník nesmí.

Spočítej, kolik je níže na obrázku chodců a kolik cyklistů, pak napočítej stejný počet kruhů.

Chodec není jen ten, kdo jde pěšky. Chodcem je také člověk na bruslích, skateboardu, invalidním vozíku nebo ten, kdo vede kolo – ti všichni na chodník patří. Na chodníku by naopak neměl být nikdo starší 10 let na kole nebo koloběžce. Vždy se chovejte ohleduplně k ostatním účastníkům a i na chodníku předvídejte rizikové situace. Například výjezd auta přes chodník od domu nebo tichého neohleduplného elektrokoloběžkáře.

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

3

Víš, kdo by měl nosit na kole přilbu?

Najdi 5 rozdílů na Honzovi.
Víš, jak se říká tomu, kdo jezdí na kole nebo koloběžce?

Správně. Je to cyklista. A nezáleží, zda jede na malé či velké koloběžce, běžném kole, odrážedle nebo elektrokole.

V České republice je přilba povinná pouze do 18 let pro cyklisty, ovšem i dospělí, by si měli dobrovolně chránit jednu z nejdůležitějších částí těla. Jízdou bez přilby neohrožujete na zdraví pouze sebe, ohrožujete bezpečí svých dětí. Buďte svým dětem dobrým vzorem a jezděte na kole jen s přilbou.

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

4

Znáš vozidla integrovaného záchranného systému?

Najdi stejné obrázky a spočítej, kolikrát na listu jsou.

Složky IZS jsou Hasičský záchranný sbor ČR, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky. Dále například Český červený kříž, Horská služba ČR nebo další bezpečnostní sbory. Armáda ČR do IZS nepatří. Tyto složky mají právo přednosti v jízdě - například i na přechodu pro chodce.

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

5

Poutáš se sám nebo tě poutají rodiče?

Poznáš, na kterém obrázku je chlapec správně připoutaný? Jak jezdíš připoutaný ty?

Pokuta a přidělení 4 bodů hrozí řidiči, pokud není dítě připoutané v dětské autosedačce do 150 cm nebo 36 kg. Aby však autosedačka dítě dobře chránila, musí pás správně vést, hlavová opěrka musí být ve správné výšce a pod pásem by neměla být bunda. Ani pevná hračka/tablet není bezpečný.

**správně je obrázek č. 5*

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

6

Znáš dopravní značky?

Ukaž na všechny dopravní značky ve tvaru kruhu.
Co tyto značky znamenají?

Někteří rodiče se domnívají, že děti dopravní značky nemusí znát, dokud nejsou cyklisty nebo se nejdou učit do autoškoly. Ovšem řada značek platí i pro chodce a seznamovat děti s nimi bychom měli od mala. Ať už je potkáte cestou do školky pěšky nebo při jízdě autem. Neučte je však názvy, ale co se za nimi smí či nesmí.

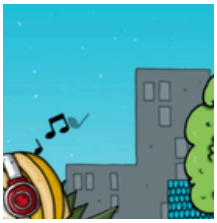
Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

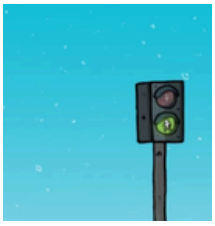
BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

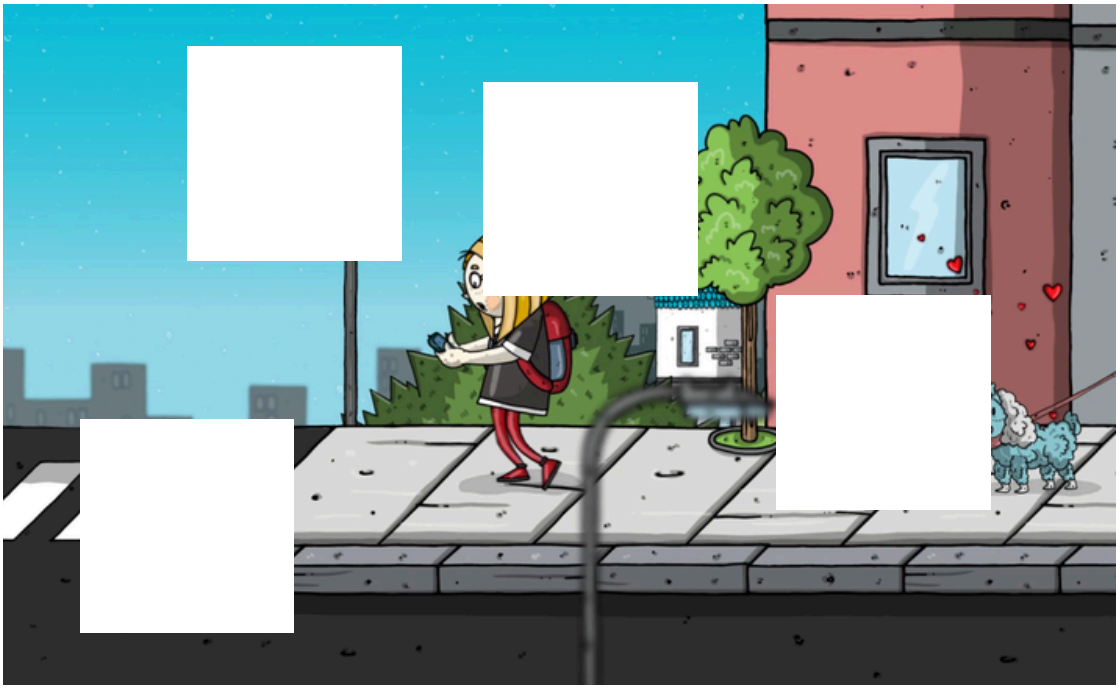
7

Máš rád písničky nebo pohádku “do ouška”?

Urči, kam patří jednotlivé díly obrázku?
Co je na obrázku nebezpečné?

Nepozornost chodců všeho věku se stává jednou z častých příčin dopravních nehod. Jde samozřejmě i o to, že nepozorný člověk nevnímá a neslyší dopravní ruchy kolem sebe (auta, IZS, tramvaj, ad.). Také jde o tzv. kognitivní nepozornost. V autě si to představte tak, že se zaposloucháte až skoro zasníte, a jedete takříkajíc na autopilota.

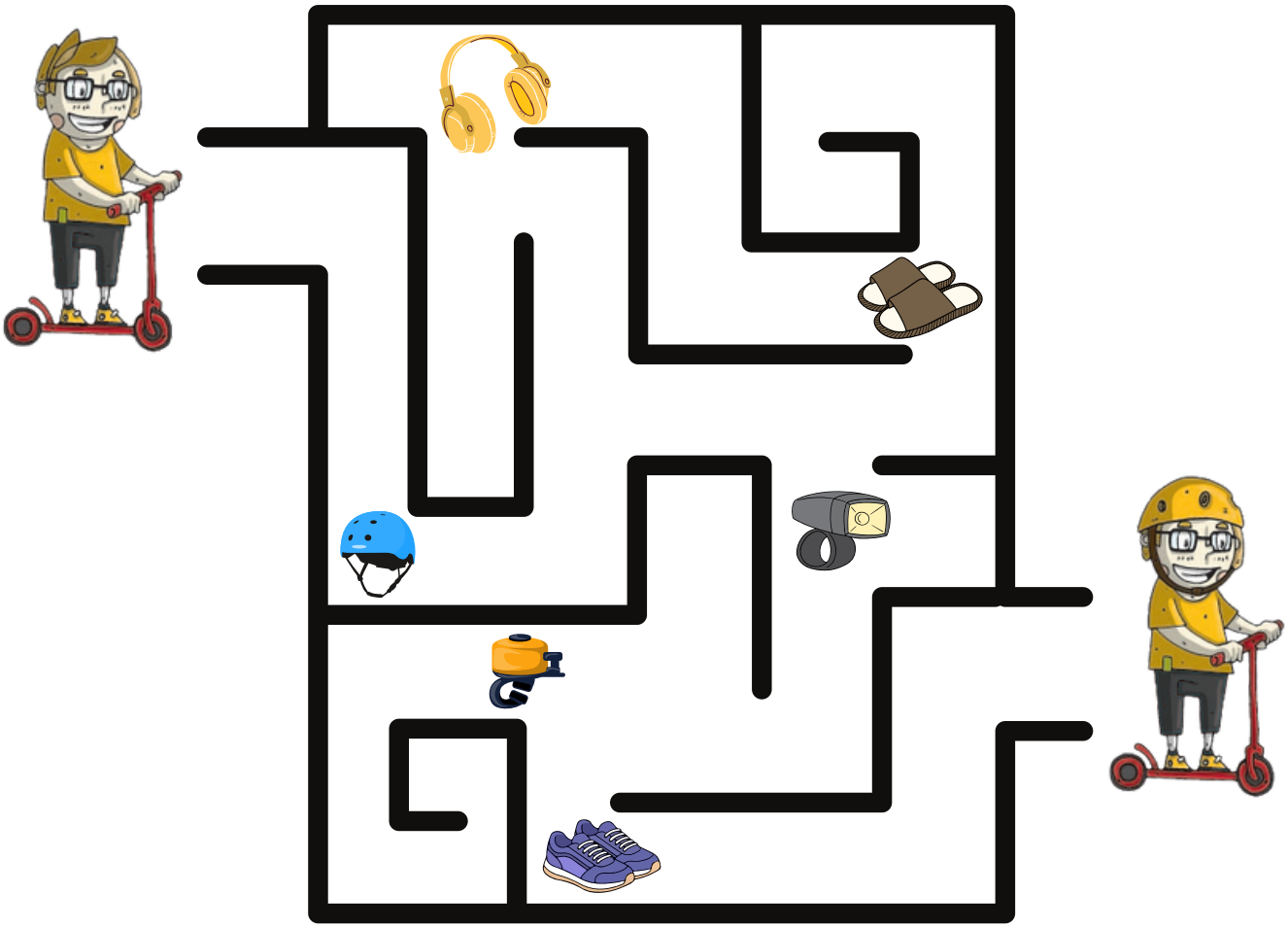
Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

8

Víš, že i na koloběžce jsi cyklista?

Projeď s Honzou bludištěm a zjisti, co bys správně měl mít při jízdě na koloběžce.

Na koloběžce – velké i malé, elektrické i odstrkovací – je dítě ze zákona cyklistou. Přilba je povinná do 18 let a za její absenci hrozí i pokuta. Aby přilba chránila musí být správně nasazena. Bez čepice pod ní, rovně, dva prsty nad obočím, zapnutá, dotažená. Nezapomeňte také na povinnou výbavu - zejména pak odrazky/světla. Víte, kdy jste naposledy zkontrolovali výbavu kola či koloběžky vašeho dítěte?

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

9

Také je ve tvém městě takový šrumec na ulici?

Město je plné chodců, cyklistů i aut.

Najdi v plánku dle zadání...

... motocyklistu
... přechod pro chodce
... chodce
... cyklistu
... cisternu
... dětské hřiště
... kašnu
... autobus
... koloběžkáře

Chovají se všichni bezpečně?

Město je plné účastníků provozu – chodců, cyklistů, aut, tramvají. Každý někam spěchá, má starostí až nad hlavu nebo je prostě nepozorný. Kouká do mobilu, přemýšlí nad tím, co bude celý týden vařit, kdo udělá s dětmi úkoly a co se děje v práci. Dopravní nehodu nemusíte způsobit – a přesto se můžete stát její součástí. V České republice se dopravní nehoda stane průměrně každých 6 minut. Předvídejte rizikové situace, protože číhají za každým rohem.

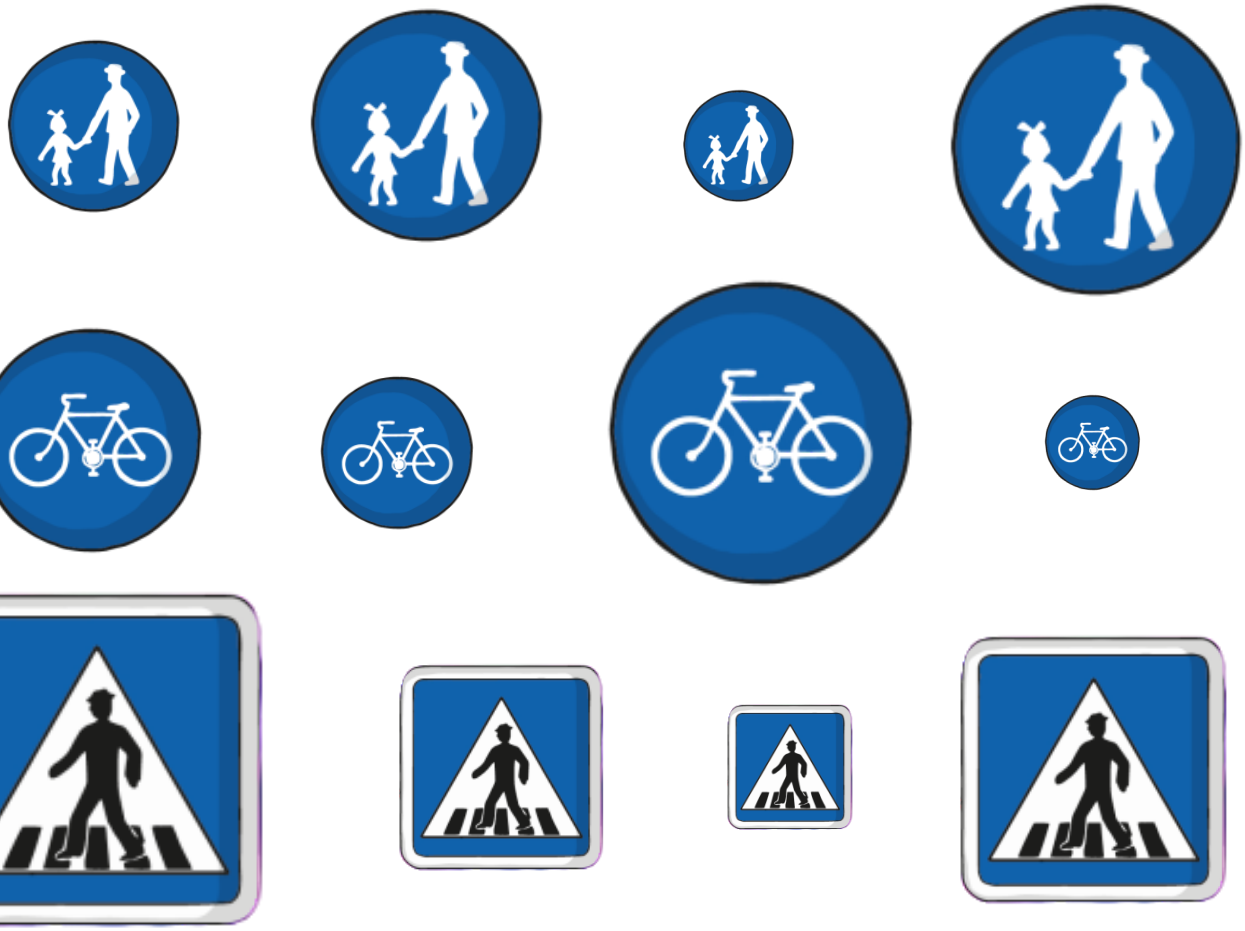
Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

10

Kde se smí pohybovat chodec?

Urči v řadě nejmenší a největší dopravní značku.
Kde nesmíš jít pěšky?

Stezka pro chodce je určena chodcům, cyklisté sem nesmí. Naopak, na Stezku pro cyklisty nesmí chodci. Výjimku mají bruslaři, apod. sportovní vybavení. Na stezce společné, jde chodec vlevo, cyklista jede vpravo. Na přechodu pro chodce vždy po pravé straně. Na chodníku se doporučuje vpravo, pro děti však "dál od vozovky". Jednoduchá pravidla, která se v praxi porušují každý den. Zkuste si je dnes zopakovat s dítětem cestou ze školky.

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

11

Jak si v autě zkrátit dlouhou chvíli?

Pojmenuj obrázky.
Urči s čím si můžeme v autě bezpečně hrát a zkrátit si cestu do školky?

Zákon sice nezakazuje předměty jako pastelky, tvrdé hračky, knihy či tablet používat dětem za jízdy. Ovšem jedná se o předměty, které v případě dopravní nehody dítě v ruce neudrží a jako volně letící předmět ohrozí osádku vozidla. I tyto předměty při dopravní nehodě letí vzduchem a v závislosti na rychlosti auta násobí svou váhu. Stávají se pro nás v ten moment nebezpečnými.

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

12

Víš, jak se správně před přechodem rozhlédnout?

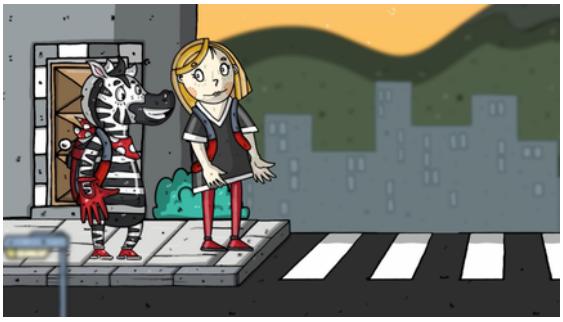
Zamysli se, jaký sled měl příběh Markéty a Zebry na přechodu. Urči pořadí obrázků.

1

2

3

4

Správně je to doleva, doprava a ještě jednou doleva. Zkus si to.

Nezůstaňte s dětmi jen při učení stran. Aby byla jistota, že to jednou zvládnou sami, budujte jim zkušenosti. Nechte je se rozhlédnout, a pokud si myslí, že něco jede a nemohou přecházet, respektujte. V obráceném případě samozřejmě zasáhněte. Učte je také, co dělat na přechodu, když se v půlce cesty rozsvítí červená. Nebo co dělat, když jede vozidlo IZS.

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

13

Co nesmí chybět cyklistovi na kole?

Pozorně si prohlédni, jak se v řádku obrázky opakují. Co následuje na místě otazníku?

Výbava kola je definována vyhláškou a je tedy povinná. Zkontrolujte tedy svá kola a koloběžky. Měly by být vybaveny odrazkami a funkčními brzdami. O čem se však tolik nemluví - zaslepené volné konce řídítek. Tedy nesmí se prorazit díra z boku řídítek. Pořiďte na kolo nové špunty nebo gripy. Úrazy bývají velmi vážné, poraní-li řídítko stehno nebo dutinu břišní.

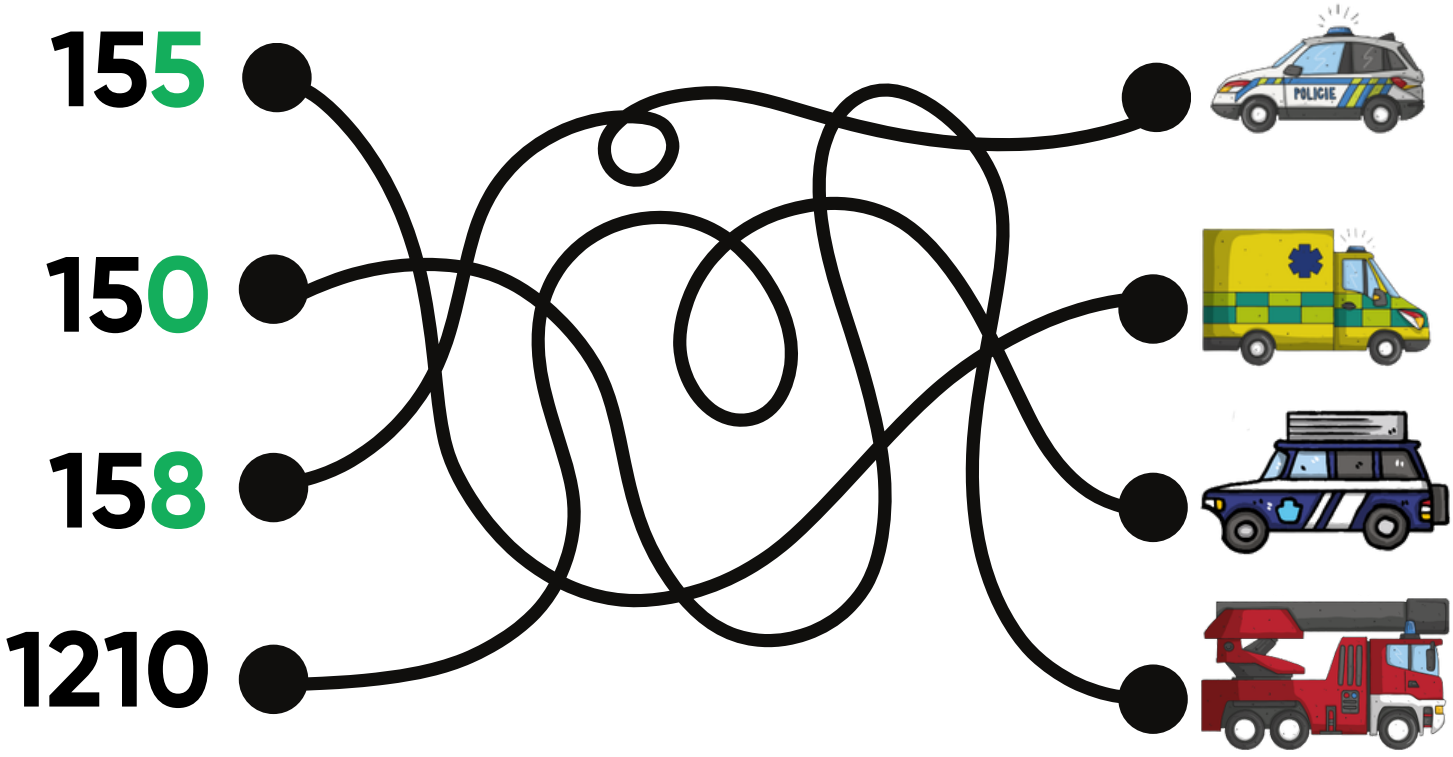
Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

14

Dovoláš se pomoci, hasičům nebo policistům?

Projdi bludištěm a zjisti, komu se na telefonním čísle dovoláš. Poznáš, čí je třetí auto?

Je dobré znát tísňová čísla. Také je však důležité vědět, že se na ně v nouzi dovoláte i bez kreditu, SIM karty v mobilu, bez dat nebo v místě bez signálu. A v neposlední řadě klidně s písní od Karol a Kvído "Důležitá čísla" zopakovat, co operátorovi říct - představení, lokalitu, popis události a případně počet zraněných.

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

15

Jak se správně chovat na zastávce?

Přečti si s doprovodem hádanky. Přijdeš na odpovědi? Možná ti napoví obrázky.

Mám střechu, ale nejsem dům.
Mám lavičku, ale nejsem park.
Čekám s tebou v dešti, ve sněhu i v zimě.
Kdo jsem?

Velký, těžký, trochu hlučný,
bez kolejí, ale přesný.
Číslo nesu na čele –
jedeš se mnou? Nastup směle!

Cinkám, cinkám, dej mi místo!
Po ulici jedu jistě, jistě.
Koleje mám, zatočím za roh –
ustup včas, můj cinkot není pro smích!

Pravidla platí také na zastávkách a v prostředcích MHD. Nikoli však pouze pravidla a přepravní podmínky jednotlivých dopravních podniků. Zde se úzce střetáváme s etikou. Jak se chovat ve společnosti tak, abych neomezoval svobodu svou, ale zároveň tím nenarušoval svobodu jiných? První jde ten, co vystupuje z vozidla nebo ten, co nastupuje? A koho je slušností v MHD pustit sednout? Zamyslete se a sdílejte se svými dětmi.

*Zastávka
Autobus
Tramvaj

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

16

Víš, co kromě přilby patří do výbavy kola?

Najdi Honzův správný stín.
Co chybí na jízdním kole v prvním stínu?

Přilba je ze zákona povinná pouze do 18 let. Dospělí ji tedy mít nemusí – jenže nehody se nestávají jen srážkou s autem. Stačí mokrý obrubník, nerovnost na vozovce nebo sekunda nepozornosti – a cyklista leží na zemi sám, bez cizího zavinění, s těžkým otřesem mozku. Kdo pak vyzvedne děti ze školky? Když pojedete bez přilby, ohrozíte na zdraví sice jen sebe. Ale ovlivníte tím mnohem více lidí, než si myslíte.

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

17

Víš, co znamená snížená viditelnost?

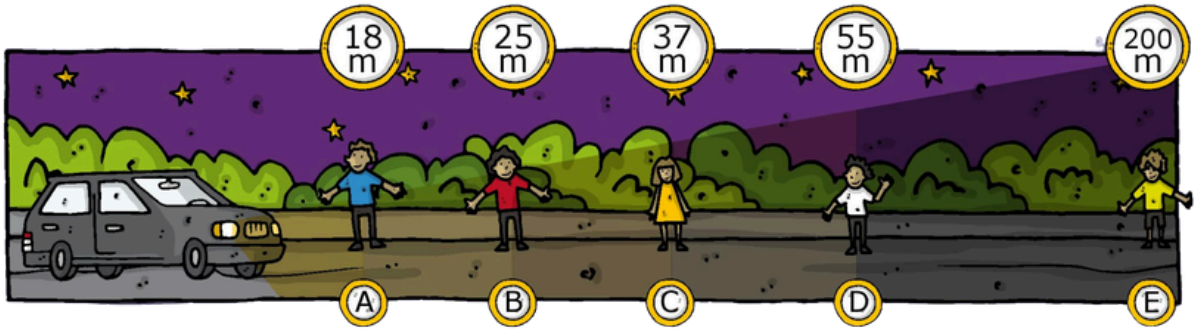
Umíš pojmenovat následující obrázky? Vytleskej počet slabik. Jaké počasí považujeme za sníženou viditelnost?

Nápověda pro rodiče:

jasno *déšť* *polojasno* *noc* *mlha* *sněžení*

Řekni si s rodiči, proč je důležité nosit za snížené viditelnosti světlé oblečení doplněné ideálně reflexními prvky. Pomůže Vám tento obrázek.

modrá červená žlutá bílá reflexní

Sníženou viditelnost definuje zákon jako mlhu, hustý déšť, sníh nebo noc. Je to téměř každé podzimní sychravé ráno. Buďte vidět. Sami jako řidiči určitě oceňujete, když chodce vidíte včas. Zkuste si, zda na protijdoucím chodci vidíte jeho odrazku na batohu nebo uchu kabelky. Proto umístěte prvky tam, kde jsou vidět a ideálně na pohyblivou část. Zákonná povinnost platí pouze mimo obec v místech na komunikaci bez veřejného osvětlení za snížené viditelnosti.

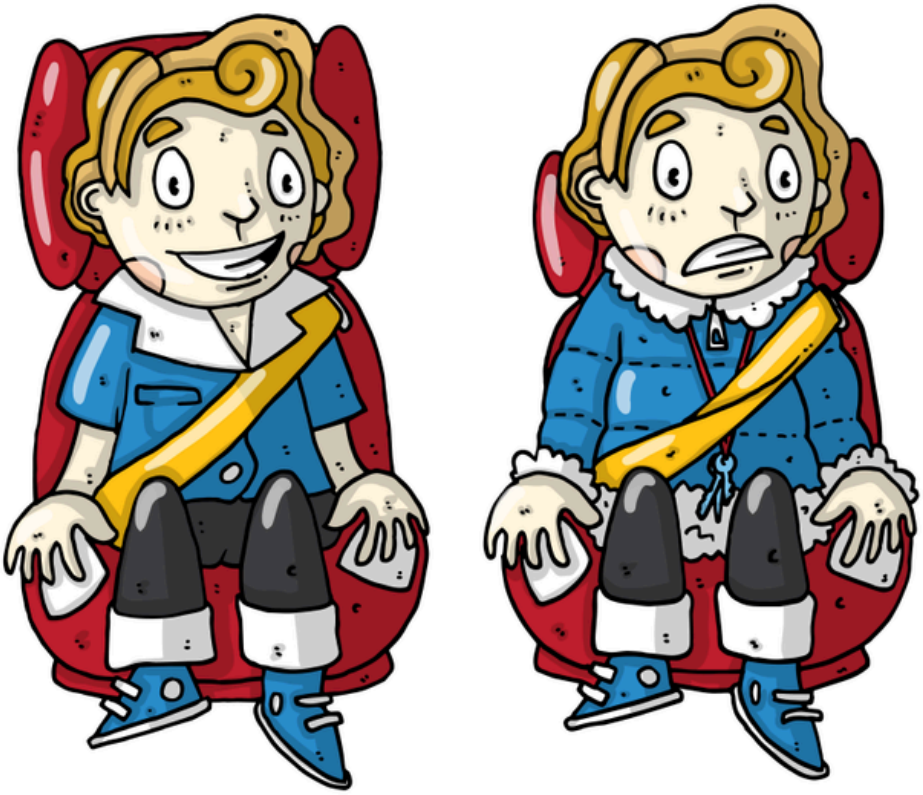
Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

18

Patří bunda do dětské autosedačky?

Najdi 5 rozdílů na obrázku Ládi v dětské autosedačce. Připomeň si tak chyby v poutání.

Věděli jste, že první autosedačky byly vyvinuty už v 60. letech? V ČR jejich povinnost platí od roku 2006. Tříbodový pás, kterým jsou vybaveny dnešní automobily, vyvinul švéd Nils Bohlin a první je ve svých vozech použila automobilka Volvo. To se psal rok 1959. Až ⅓ usmrcených je při nehodách nepřipoutaná. Proč?

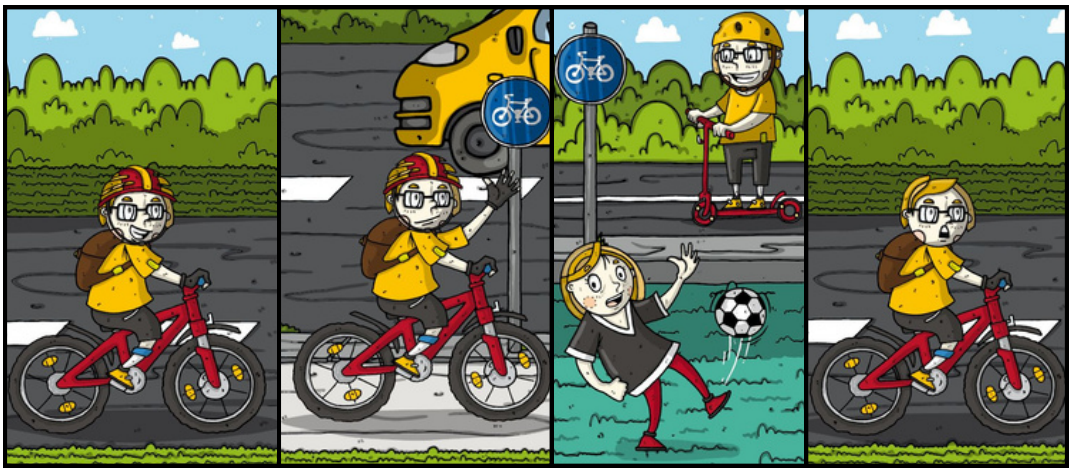
Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

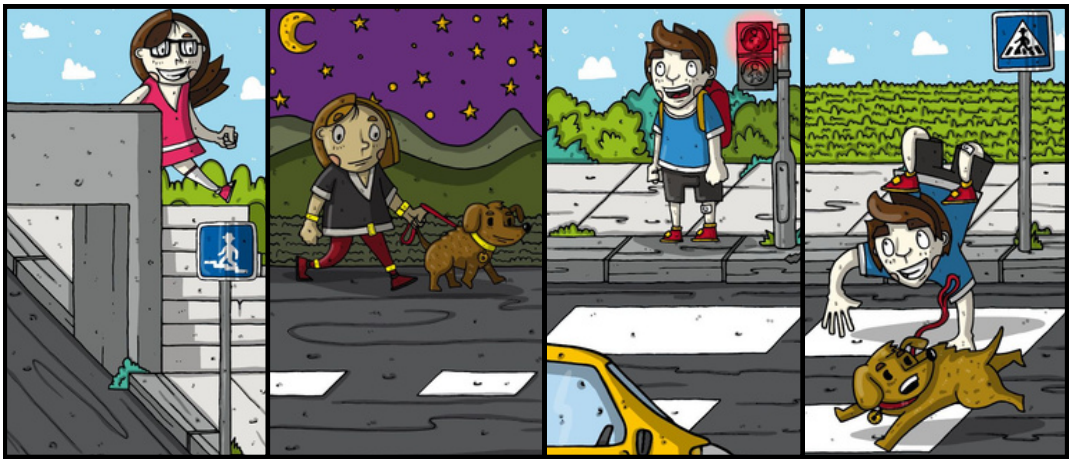
BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

19

A co ty? Chováš se v provozu bezpečně?

Poznáš, co do řady nepatří? Svůj výběr zdůvodni.

Hra na mobilu, sluchátka na uších, honička s kamarádem – a najednou dítě vběhne do silnice. Děti do 10 let nemají dostatečně rozvinuté vnímání rychlosti přijíždějícího vozidla ani periferní vidění jako dospělí. Nestačí je naučit pravidla, musí si vyzkoušet v reálných situacích. Kdy jste naposledy nechali dítě samo rozhodnout, kdy je bezpečné přejít a jen je sledovali?

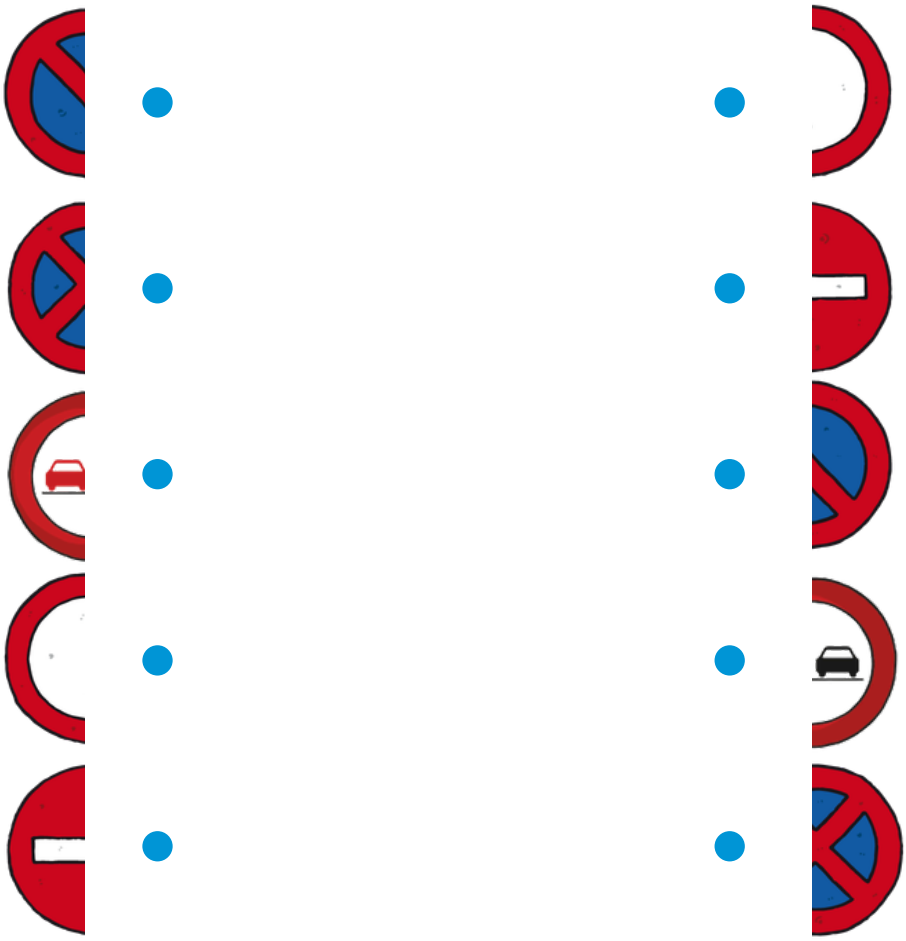
*do řady nepatří vždy poslední obrázek, protože ostatní zobrazují správné chování

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

Platí tyto zákazy i pro chodce?

Spoj správně poloviny dopravních značek.
Víš, co tyto značky znamenají?

Zákazové značky platí pro všechny účastníky provozu – včetně chodců a cyklistů. Zákaz vstupu, zákaz jízdy na kole, zákaz otáčení – to nejsou jen věci pro řidiče aut. Děti se učí především pozorováním. Když dospělý zákazovou značku ignoruje, dítě si zapamatuje, že značky jsou jen orientační. Respektujete je i vy, když spěcháte? Stejně tak tomu je například i s rezervovanými parkovacími místy.
A víte, že neoprávněné parkování na invalidech stojí řidiče 2 body?

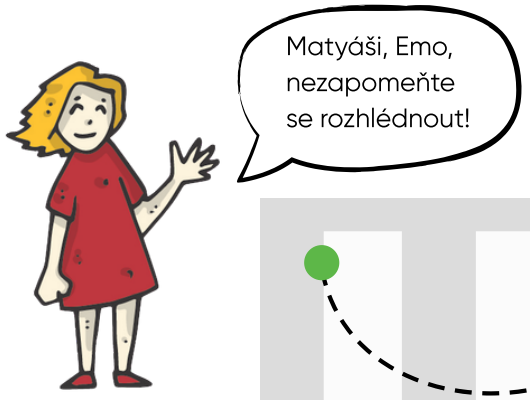
Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.

BEZPEČNÉ ZÁŘÍ V DOPRAVĚ

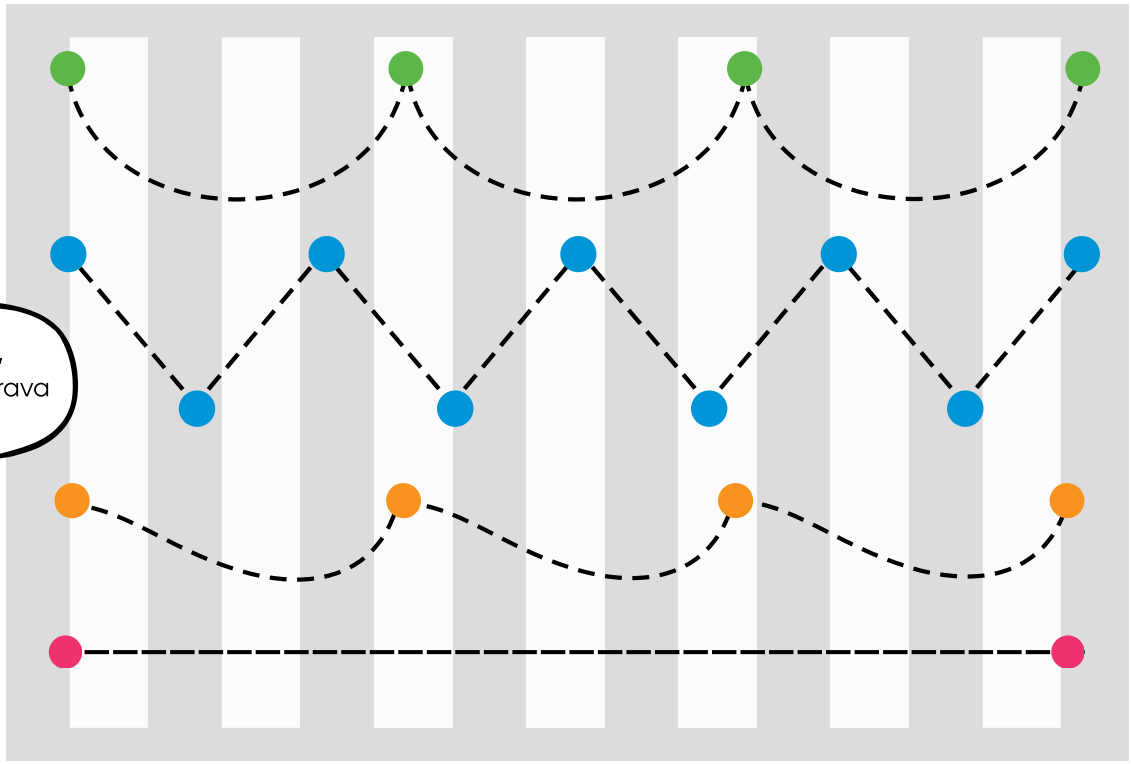
Víš, která cesta je nejbezpečnější?

Prstem vyzkoušej všechny možnosti.

Jakou barvou je označená nejbezpečnější cesta?

Při přecházení volte vždy nejpřímější cestu a na přechodu pro chodce nezastavujte. Dětem připomeňte, že není potřeba utíkat, hrozí poté riziko pádu. Víte na které straně přechodu pro chodce se přechází? Pozor, vždy vpravo. V tomto případě už hovoří zákon jasně. Připomeňte si také, že před přecházením vozovky je důležité navázat oční kontakt s řidičem.

Tento materiál pro Vás připravil Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova za podpory Libereckého kraje.